

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen julkaisun rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original publication. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Tapio, T. 2023. Osallisuuden ja yhteistoiminnallisuuden paikka sosiaalisesti kestävässä kehittämisessä. Oamk Journal 11/2023. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2023022027744>

Osallisuuden ja yhteistoiminnallisuuden paikka sosiaalisesti kestävässä kehittämisessä

20.2.2023 - Tapio Tarja

Vietämme Oamkissa Vastuullisia valintoja – kestävän kehityksen teemavuotta 2022–2023. Tuomme kestävän kehityksen kolumnisarjassa esille erilaisia näkökulmia vastuullisuudesta ja kestävydestä sekä jaamme osaamistamme. Kolumnisarjaa jatkaa kirjoituksellaan yliopettaja Tarja Tapio.

Kestävän kehityksen yleisenä päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämän mahdollisuudet. Mahdollisuudet siirtyvät parhaimmillaan jatkumona sukupolvelta toiselle ja leviävät yhteisöstä toiseen. Ympäristöministeriö määrittelee kestävän kehityksen muutoksena, joka on luonteeltaan jatkuvaa ja ohjattua. Se asettuu yksilöiden väliseltä mikrotasolta aina globaalien muutosten tavoittelemiseen. Kestävä kehitys ei ole hetkellisesti kehittämiseen hanke- ja projektikohtaisesti liitettävä leimahdus, vaan se edellyttää jatkuvuutta. Toisaalta kestävä kehitys ei ole vapaata, sattumanvaraisesti ideointitasolta nousevaa tai tilannekohtaista innostusta, vaan se on nimenomaan ohjattua muutosta.

Erityisesti sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän kehityksen periaatteisiin kuuluu se, että hanketoiminnalla ei tuoteta kertaluontoisia, lyhytkestoisia tapahtumia, joilla ei ole jatkuvuutta kohteena olevissa yhteisöissä. Sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys onkin lähestytty myös sosiaalisen pääoman näkökulmasta. Tällöin kestävä kehitys asettuu osaksi myös inhimillisen pääoman vahvistamista.

Sosiaalisella ja inhimillisellä pääomalla tarkoitetaan yhteiskunnan ja kansalaisten mahdollisuutta ja kyvykkyyttä olla mukana ja hallita innovaatioita ja muutosta yleisemminkin esimerkiksi suhteessa elin- ja asuinympäristöön ja luontoon. Toisin sanoen, hankkeessa ei ohiteta inhimillisiä eikä sosiaalista pääomaa, vaan näitä mahdollistetaan, vahvistetaan ja otetaan tietoisesti käyttöön.

Sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen mahdollistaminen perustuu osapuolten osallistamisen ja osallistumisen kautta muotoutuvaan osallisuuteen. Osallisuutta mahdollistetaan erityisesti yhteistoiminnallisella, co-operatiivisella lähestymistavalla. Yhteistoiminnallisuudessa osallisuuden mahdollistaminen perustuu kahteen tukipilariin. Toista edustaa osallisuus itseään koskevassa tiedontuottamisessa ja tutkimuksessa, toista taas osallisuus kehittämistä koskevissa toimintapäätöksissä ja itse toiminnassa. Osallisuuden näkökulman huomioimisella keskitytään yleishyödyllisessä hanketoimissa pitkiin ja sukupolvelta toiselle siirtyviin ja yhteisöltä toisiin leviäviin ratkaisuihin ja vaikutuksiin lyhytnäköisten hankekohtaisten ja hankkeen elinkaaren ajan olemassa olevien vaikutusten sijaan.

Oulun ammattikorkeakoulu (Oamk) on mukana yhteistoimintaan perustuvassa kehittämisessä. Esimerkkinä tästä vuoden vaihteessa 2022–2023 käynnistyi koulutuksen kehittämishanke, jonka tarkoituksena on kulttuurisensitiivisen täydennyskoulutuksen yhteiskehittäminen saamelaisten sosiaali- ja terveystaloukselle Suomessa. Hanke kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriön erityisrahoituksella mahdollistettuun kehittämiseen ja ammattikorkeakouluista mukana ovat Oamkin lisäksi Lapin AMK ja Diakonia-ammattikorkeakoulu.

Yhteiskehittämisen taustalla vaikuttavat sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen tavoitteet, joissa inhimillinen ja sosiaalinen pääoma on otettu huomioon. Tämä tarkoittaa saamelaisten yhteisöjen, organisaatioiden ja sosiaali- ja terveysalan osaajien osallistamista hankkeessa tuotettavan koulutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen aivan hankkeen suunnitteluvaiheen käynnistämisestä lähtien. Hankeorganisaatio ei tässä asetelmassa kehitä asioita kehittämiskohteen parhaaksi. Sen sijaan periaatteena on, että hanketoimijat kehittävät yhdessä muiden osapuolten kanssa, jotta yhdessä määritellyt kehittämistavoitteet saavutetaan ja juurrutetaan käytäntöön.

Tarja Tapio

yliopettaja

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö

Tarja Tapio (kuva: Oulun ammattikorkeakoulu).

Kolumnisarjan seuraavat kirjoittajat ovat viestintäasiantuntija Anne Aho ja johtava asiantuntija Ville Koivuniemi.

Kolumnisarjan aiemmat julkaisut:

- Virkkula Outi & Laurell Hanna: [Oamkista valmistunut agrologi on vastuullisen ruoan- ja raaka-aineiden tuotannon asiantuntija](#)
- Kamula Minna & Haverinen Lasse: [Kestävä kehitys informaatioteknologian opetuksessa](#)
- Suonperä Eeva & Imppola Ritva: [Ilmastotiekartasta reittejä parempaan suuntaan](#)
- Uusitalo Tuukka & Tolonen Tiina: [Taidekokoelman monet ulottuvuudet](#)
- Gallén Tiina: [Mahdollisuus suorittaa korkeakoulututkinto loppuun työttömyysetuudella](#)
- Ahvenlampi Sari, Pakanen Seppo & Vikman Juho: [Puolet kestävämpi – hiilijalanjälkitavoite lähestyy Oamkissa](#)
- Kosamo Joni & Kääriäinen Jouni: [Kiertotalouden osaamista Pohjois-Suomeen uudella tutkinto-ohjelmalla](#)
- Marttila-Tornio Kaisa: [Kestävä kehitys osana opintoja](#)
- Partanen Pirjo: [Kieli- ja viestintätaidot luovat yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia](#)
- Pousi Juha: [Kestävyys ja vastuullisuus Amokin uudessa opetussuunnitelmassa](#)
- Virranniemi Ulla & Skog Anu: [Tasa-arvoista viestintää?](#)
- Fagerholm Heidi: [Vastuullisuus on valintojamme ja arkeamme](#)

METATIEDOT

Tyyppi: Kolumni

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 11/2023

Julkaisuvuosi: 2023

Tekijätiedot: Tapio Tarja

Oikeudet: [CC BY-SA 4.0](#)

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2023022027744>

Tiivistelmä: Vietämme Oamkissa Vastuullisia valintoja – kestävän kehityksen teemavuotta 2022–2023. Tuomme kestävän kehityksen kolumnisarjassa esille erilaisia näkökulmia vastuullisuudesta ja kestävydestä sekä jaamme osaamistamme. Kolumnisarjaa jatkaa kirjoituksellaan yliopettaja Tarja Tapio.